

نشست تخصصی

«امکان سنجی خروج از بن بست مذاکرات احیای برجام، سناریوها و راهبردهای آینده پیش روی

سیاسی دانشگاه تهران، تصریح کرد که بایدن با برخورداری از حدود نیم قرن سابقه سیاسی در ساختار جهان‌گرای قدرت آمریکا، ادامه‌دهنده همان سیاست‌های ترامپ (نه رویکرد رابرت مالی یا اوباما) است و اگرچه آمریکا در فضای انعطاف ساختاری و بنیادین قرار ندارد و قدرت بایدن نیز به دلیل وضعیت جنگ سرد جدید (روسیه و اوکراین) و همخوانی با ادراک نخبگان سیاسی مؤثر در ساخت قدرت (در حمایت از نظامی و صحیح بودن انجام هزینه برای جنگ و نابودی ملل و مردم)، احتمالاً افزایش خواهد یافت اما آمریکا، تمایل دارد با دریافت امتیاز از ایران، ساختار اصلی تحریم‌ها را حفظ کند و صرفاً برخی از تحریم‌ها را تعلیق نماید تا توافق احتمالی را بپذیرد.

کارشناس مسائل آمریکا، توصیه کرد که ایران، باید با قدری مصالحه (نه سازش) و رعایت قواعد

نشست «امکان سنجی خروج از بن بست مذاکرات احیای برجام، سناریوها و راهبردهای آینده پیش روی»، از سلسله نشست‌های تخصصی تقابل تمدنی ایران و آمریکا، توسط مرکز مطالعات آمریکا در محل پژوهشکده مشترک شهید صدر (ره) برگزار شد. در این نشست، سه نفر از اساتید و صاحب‌نظران مسائل سیاست خارجی، به ارائه بحث و تبادل نظر پیرامون موضوع نشست پرداختند.

در ابتدای این نشست، دکتر ابراهیم متقی با اشاره به اینکه ادامه شرایط ابهام‌آمیز توقف مذاکرات هسته‌ای در شرایط جدید بین‌المللی، نشانه خوبی در فضای تعاملات و روابط بین‌الملل نیست و می‌تواند مخاطره‌آمیز باشد، تأکید کرد که بر اساس اتفاقات و حوادث جهانی اخیر، توافق اجتناب‌ناپذیر است و طرفین، باید با قدری انعطاف، توافق را ممکن و محقق سازند. ریاست دانشکده حقوق و علوم

محیط بازی، به صورت سرجمع به مسئله هسته‌ای، نگاه داشته باشد و عدم انعطاف طرف مقابل نسبت به برخی مفاد توافق را با تغییر برخی مفاد دیگر آن جبران کند. دکتر متقی در پایان بحث خود، تأکید کرد که آمریکا در فضای تعاملات و مذاکرات، به دنبال بازدارندگی دفاعی است و با این ادبیات، گفتگو و مذاکره دارد اما ایران، باید با افزایش قابلیت‌ها و دستاوردهای هسته‌ای خود، بازدارندگی هسته‌ای ایجاد کند تا هیچ دولت و شخصی، نتواند حقوق اساسی کشور و مردم را نادیده بگیرد. در همین راستا، ضروری است که غنی‌سازی بیشتر از هشتاد درصد نیز صورت بگیرد و حداقل، یک تست هفتاد یا هشتاد درصدی انجام شود. در ادامه این نشست، دکتر ابوالفضل بازرگان با طرح این پرسش که آمریکا در سال ۱۳۹۴، با توجه به جایگاه جهانی و وضعیت داخلی خود، تصمیم گرفت تا برجام را حداقل در ظاهر بپذیرد و

از طریق آن، مانع هسته‌ای شدن ایران یا کاهش آن شود و همچنین، بتواند نقش آفرینی انقلاب اسلامی در منطقه را کنترل و مدیریت کند که در آن سال‌ها، صحبت از یک انتخاب ناگزیر دوگزینه‌ای جنگ یا توافق می‌کرد اما آیا شرایط امروز آمریکا با گذشته یکسان است؟ تأکید کرد که آمریکا در سال ۱۴۰۰، مجبور شد حضور یا فعالیت خود در منطقه را کم‌رنگ کند و به طور علنی، اعلام نماید که در منطقه، شکست خورده است. دکتر بازرگان تصریح کرد که هم‌زمان با انحطاط داخلی و خارجی آمریکا و تسریع روند افول آن، قدرت درونی و بیرونی ایران، افزایش یافته و ایران کنونی نیز با گذشته قابل مقایسه نیست و پیشرفت‌ها و دستاوردهای مهمی برای کشور در زمینه قدرت بازدارندگی آن، از طریق تغییر دولت مستقر در ایران و تبدیل رویکرد مذاکره با سازش و مباحثات به منافع ملی و مقاومت، گسترش نفوذ در منطقه و عمق

استراتژیک (نیروهای نیابتی)، افزایش قدرت نظامی (موشکی و پهپادی) و ... حاصل شده است.

کارشناس مسائل آمریکا در پایان، تأکید کرد که توقف مذاکرات هسته‌ای، می‌تواند با انجام برخی اقدامات، به صورت فعالانه صورت گیرد و از حالت منفعلانه و راحت گذاشتن خیال آمریکا خارج شود، لذا ایران، باید با هوشیاری و دقت لازم، در موضع اتهام بین‌المللی ترک تعامل و میز مذاکره قرار نگیرد و ضمن تحمیل منطق هزینه- فایده خود به آمریکا، او را مجبور سازد تا امتیازات بیشتری به ایران بدهد، یعنی ایران باید در شرایطی که به دنبال جنگ روسیه و اوکراین، قیمت نفت و گاز افزایش یافته و آمریکا نیز به دنبال ایجاد مانع در مسیر هسته‌ای شدن ایران و عدم اتحاد آن با چین و روسیه است، نظرات خود را از طریق دیپلماسی آشکار و پنهان، اعمال کند و امتیازات بیشتری گرفته شود.

به صحت آن و نتایج حاصل از مذاکره ایجاد شود. دکتر خوش چشم در پایان، تأکید کرد که اگرچه مذاکرات هسته‌ای در دولت سیزدهم با رویکرد مقاومت و هماهنگی بیشتری با میدان و سایر بخش‌ها پیش رفته است، اما هر نوع فعالیت (گفتار و اقدام) ایران در مذاکرات، باید بر اساس راهبرد از پیش تعیین شده باشد، نه اینکه صرفاً در لحظه بر اساس اقتضائات و شرایط، انجام شود و این در صورت، کلیه عملیات آفندی و پدافندی ایران، با هماهنگی و هم‌افزایی روبه‌رو خواهد شد و اهرم‌های فشار و ابزارهای تاکتیکی ایران در زمینه هسته‌ای، موشکی، منطقه و... به موقع و به اندازه استفاده و به کار گرفته خواهد شد.

حائز اهمیت است، لذا مردم باید بدانند که اگر آمریکا در برخی موارد، مجبور به عقب‌نشینی شده، دلیل آن چیست و به چه میزان متأثر از مقاومت مردم، تحولات بین‌المللی (مانند جنگ روسیه و اوکراین) و... است؟ آمریکا نیز در همین راستا، سعی دارد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را در داخل کشور، مانع بهبود معیشت مردم معرفی کند و توجه رسانه‌ها و اذهان عمومی را از اختلاف درباره لیست SDN و امتیاز دادن به ایران در این زمینه منحرف کند، بنابراین، رسانه‌های داخلی باید به گونه‌ای، اخبار و اطلاعات مذاکرات را پوشش دهند که هم آگاهی لازم و صحیح از آن در میان عموم مردم وجود داشته باشد و هم باورپذیری نسبت

در پایان این نشست، دکتر سید مصطفی خوش چشم، بیان داشت که اختلاف موجود در مذاکرات هسته‌ای، مربوط به دو بحث اصلی تعیین موارد خروج از شمول لیست تحریم SDN وزارت خزانه‌داری آمریکا و همچنین، حذف نام سپاه از لیست تروریستی FTO وزارت خارجه آمریکا است و هیچ‌یک از طرفین مذاکرات نیز (آمریکا، ایران و...) حاضر به عقب‌نشینی، اعلام شکست و اعطای امتیاز بیشتر نیستند، لذا احتمال تغییر جدی و سریع در مسیر و نتیجه مذاکرات وجود ندارد. کارشناس مسائل بین‌الملل تصریح کرد که ادراک و ذهنیت مردم نسبت به مذاکرات و نتایج آن، نیازمند توجه و تدبیر بوده و نقش رسانه در این زمینه،